

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 7/18
Luxembourg, den 25. januar 2018

Dom i sag C-498/16
Maximilian Schrems / Facebook Ireland Limited

Maximilian Schrems kan anlægge et individuelt søgsmål mod Facebook Ireland i Østrig

Til gengæld kan han ikke som erhverver af krav fra andre forbrugere påberåbe sig forbrugerværnetinget med henblik på et kollektivt søgsmål

Maximilian Schrems, der har bopæl i Østrig, har sagsøgt Facebook Ireland («Facebook») for de østrigske domstole. Han foreholder Facebook at have overtrådt flere bestemmelser på databeskyttelsesområdet i forhold til sin private Facebook-konto¹ og kontiene for syv² andre brugere, som med henblik på dette søgsmål har overdraget deres krav til ham. Disse andre brugere skulle også være forbrugere og have bopæl i Østrig, i Tyskland eller i Indien. Maximilian Schrems ønsker bl.a., at de østrigske domstole erklærer visse aftaleklausuler ugyldige og pålægger Facebook dels at ophøre med at anvende de omtvistede data til egne eller til tredjemands formål, dels at betale erstatning.

Facebook er af den opfattelse, at de østrigske domstole ikke har international kompetence. Ifølge Facebook kan Maximilian Schrems ikke påberåbe sig den EU-bestemmelse³, hvorefter forbrugere kan sagsøge en udenlandsk aftalepart for retterne på det sted, hvor de har deres bopæl («forbrugerværnetinget»). Idet Maximilian Schrems benytter Facebook også til erhvervsmæssige formål (navnlig ved hjælp af en Facebook-side, hvis formål er at oplyse om hans skridt mod Facebook⁴), kan han ikke anses for forbruger. Hvad angår de overdragne krav har Facebook gjort gældende, at forbrugerværnetinget ikke finder anvendelse på disse krav, fordi dette værneting ikke kan overdrages.

Oberster Gerichtshof (øverste domstol, Østrig) har på denne baggrund anmodet Domstolen om at præcisere de betingelser, hvorunder forbrugerværnetinget kan påberåbes.

Med sin dom af dags dato giver Domstolen det svar, at **en person, som benytter en privat Facebook-konto, ikke mister egenskaben af »forbruger«, når vedkommende offentliggør bøger, holder foredrag, driver websteder, indsamler donationer og lader sig overdrage kravene for talrige forbrugere med henblik på at gøre disse gældende for domstolene.**

Til gengæld kan forbrugerværnetinget ikke påberåbes med henblik på et søgsmål anlagt af en forbruger, når der under dette søgsmål for retten på det sted, hvor forbrugeren har bopæl, ikke blot gøres forbrugeren egne krav gældende, men også krav overdraget af andre forbrugere med bopæl i samme medlemsstat, i andre medlemsstater eller i tredjelande.

¹ Maximilian Schrems har siden 2010 anvendt en Facebook-konto udelukkende til sine private aktiviteter. Endvidere har han siden 2011 haft en Facebook-side med henblik på i) at oplyse internetbrugere om sine skridt i forhold til Facebook, sine foredrag, sin deltagelse i paneldiskussioner og sin optræden, ii) at opfordre til donationer og iii) reklamere for sine bøger.

² Maximilian Schrems har fået overdraget kravene for mere end 25 000 personer fra hele verden med henblik på at gøre dem gældende for domstolene.

³ Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22.12.2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EFT 2001, L 12, s. 1, »Bruxellesforordningen«). I henhold til denne forordning skal en person i princippet sagsøges ved retterne i den medlemsstat, hvor personen har sin bopæl eller sit hjemsted. Det er kun i udtømmende opregnede tilfælde, at en person kan eller skal sagsøges ved retterne i en anden medlemsstat.

⁴ Jf. fodnote 1.

For så vidt angår kvalificeringen som forbruger bemærker Domstolen, at forbrugerværnetinget i princippet kun finder anvendelse for det tilfælde, at formålet med kontrakten, der er indgået mellem parterne, er ikke erhvervsmæssig brug af den pågældende vare eller tjenesteydelse. Hvad angår tjenester i form af et digitalt socialt netværk, som kan anvendes over en længere periode, skal der bl.a. tages hensyn til den senere udvikling i brugen af disse tjenester.

En sagsøger, som benytter sådanne tjenester, kan således kun påberåbe sig egenskaben af forbruger, hvis den hovedsageligt ikke-erhvervsmæssige brug af disse tjenester, med hensyn til hvilke vedkommende oprindeligt har indgået en kontrakt, ikke efterfølgende er blevet hovedsageligt erhvervsmæssig.

Derimod forholder det sig således, at eftersom begrebet »forbruger« defineres i modsætning til begrebet »erhvervsdrivende« og er uafhængigt af den viden, som den pågældende person kan have, eller de oplysninger, som denne person reelt råder over, giver hverken den ekspertise, som denne person kan erhverve på det område, som de nævnte tjenester henhører under, eller dennes engagement med henblik på at repræsentere rettighederne og interesserne for brugere af disse tjenester, den pågældende egenskab af »forbruger«. En fortolkning af begrebet »forbruger«, som udelukker sådanne former for virksomhed, ville således forhindre et effektivt forsvar af de rettigheder, som forbrugere har i forhold til de erhvervsdrivende, som de har indgået kontrakter med, herunder rettigheder vedrørende beskyttelse af deres personoplysninger.

For så vidt angår de overdragne krav bemærker Domstolen, at forbrugerværnetinget er blevet skabt for at beskytte forbrugeren som part i den pågældende kontrakt. Forbrugeren beskyttes derfor kun, for så vidt som han personligt er sagsøger eller sagsøgt i en sag. En sagsøger, som ikke selv er part i den pågældende forbrugeraftale, er derfor ikke omfattet af forbrugerværnetinget. Dette gælder også i forhold til en forbruger, som har fået overdraget krav fra andre forbrugere.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Billeder fra domsafsigelsen er tilgængelige via »[Europe by Satellite](#)« ☎ (+32) 2 2964106